753/06

Den 9. oktober 2006 blev i sag nr. 67.752:

xxxxx xxxxxxx xxxxxxxxxx
xxxxxxxxx x
xxxx xxxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Forsikringstageren, der har personforsikring i Danica Pension, klager over selskabets afvisning af at yde erstatning i forbindelse med anmeldt erhvervsevnetab.

Selskabet har med virkning fra 1/12 2003 standset bevilling af ydelser med henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat med 2/3.

Det fremgår af sagen, at klageren er født i 1950, og at hun har arbejdet som pædagog/souschef i en børnehave. Den 9/10 2002 udfyldte og underskrev klageren skadeanmeldelse. Af anmeldelsen fremgår, at hun den 9/1 2002 havde pådraget sig skade på venstre knæ. Det fremgår videre, at den første sygedag var 15/1 2002, og at hun var opsagt med virkning fra 1/12 2002 på grund af sygdom.

Efter karensperiodens udløb 15/4 2002 bevilgede selskabet klageren midlertidig udbetaling og præmiefritagelse. Bevillingen blev løbende forlænget, indtil selskabet ved skrivelse af 3/10 2003 meddelte, at selskabet efter indhentelse af helbredsmæssige oplysninger havde vurderet, at klagerens generelle erhvervsevne ikke var nedsat i dækningsberettigende grad, hvorfor bevillingerne ville blive standset med virkning fra 1/12 2003.

Af erklæring dateret 22/1 2003 fra speciallæge i ortopædisk kirurgi J.L.-K. fremgår:

"**SAMMENFATNING OG KONKLUSION**

53-årig pædagog, der har været fuldtidsbeskæftiget næsten hele livet. 1997 opereret for brystkræft; siden erklæret helbredt. Fra 1995 vekslende problemer med lavtsiddende lændesmerter og overvejende kortvarige sygemeldinger. Januar 2002 cykelstyrt og vridtraume, af venstre knæled. MR-skanning og kikkertoperation afslørede mindre læsion i ydre menisk.

Under optræningen kom der snigende forværring af rygsymptomerne, som nu helt dominerer. Venstre knæled giver lette smertegener ved særlig anstrengelse men ellers ikke specifikke symptomer. Derimod er der vedvarende lavtsiddende lændesmerter, der forværres ved al belastning og stråler noget ud til højre sæderegion. Fysioterapi gav blot yderligere forværring. Venter nu på undersøgelse på Rygambulatoriet i R.

Er afskediget på grund af lang sygemelding. Der planlægges arbejdsprøvning (i daginstitution!) mhp. evt. fleksjob.

Ved den kliniske undersøgelse findes venstre knæ reaktionsløst; let lårsvind på venstre side. Lænderyggen er flad og fikseret ved sidebøjning specielt mod venstre; én cm benlængdeforskel; let nedsat indadrotation i venstre hofte; ingen kliniske tegn på nerverodstryk i lænderyggen.

Røntgenundersøgelse har vist spondyloseforandringer og let højdereduktion af diskus på næstnederste niveau.

Diagnoser:

- læsion menisci lateralis genu sinistri tractata (tidligere menisklæsion i venstre knæ - behandlet).
- spondylosis et degeneration disci intervertebralis columnae lumbalis (slidgigtforandringer i lænderyggen).

Arbejdsevnen som pædagog skønnes let nedsat, idet hun ikke vil kunne klare tungere, rygbelastende opgaver, mens knæet ikke ses at sætte særlige begrænsninger. På det generelle arbejdsmarked gælder tilsvarende, at hun næppe -

selv efter vellykket behandling - vil kunne klare rygbelastende arbejde, men helst skal kunne veksle mellem stående, gående og siddende aktivitet."

I generel lægeattest dateret 9/7 2003 har klagerens læge gennem 25 år bl.a. anført:

"Hun er en følsom natur, et pligtmenneske, bange for ikke at slå til, hvilket kan forklare en del af forløbet. Hun er stadig i krise. Derfor opfatter jeg tilstanden som ikke-stationær med håb om bedring, hvis det er muligt at give hende troen på egen værdi tilbage igen. Dette kunne evt. ske gennem et fast forhold til arbejdsmarkedet. Hun er ikke uinteresseret i at genoptage et arbejdsforhold som pædagog. Hun opfattes som en dygtig pædagog med god kontakt til forældre og børn. Ønsker ikke at have for stort ansvar. Desværre har der været tale om et meget langvarigt forløb hvilket jo ikke bedrer chancen for tilbagevenden til arbejdsmarkedet. Men jeg har haft nogle gode samtaler med hende og jeg tror det vil være muligt at motivere hende til igen at få tilknytning til arbejdsmarkedet.

Hendes fysiske skavanker: 1. ve arm med tunghedsfornemmelse og tendens til hævelse, 2. mammacanceren fra 97. 3. ve knæ med meniskskade. 4. ryggener fra lænden i ve side - skulle ikke hver for sig kunne have den store indflydelse på hendes arbejdsevne, men hvis man lægger skavankerne sammen og måler det op mod den psykiske tilstand - og habitus kan det begrænse hendes arbejdsevne i forhold til at kunne klare en hel arbejdsdag. Bemærk at hun i forvejen inden afskedigelsen - var gået ned på 6 timers arbejdsdag, fordi hun ellers ville være helt ødelagt når hun kom hjem. Da hun under arbejdsprøvningen skulle gå op på 6 timer dgl - var det for hende det som hun lige kunne klare i forvejen - og da hun stadig havde det dårligt, fysisk og psykisk kunne hun jo kun sige at det kunne hun ikke klare. Hun er stadig grædende over sin situation og over den helt urimelige afskedigelse fra B. i en endnu mere kaotisk fik hun lige i disse dage at vide at hun har celleforandringer fra livmoderen."

Af udtalelse dateret 15/2 2004 indhentet af kommunen fra cand. psych., godkendt specialist i Sundhedspsykologi og fysioterapeut B.B. fremgår:

"Konklusion.

R.F.-H. er et menneske, der stiller store krav til sig selv. Hun har hele livet gjort sig ihærdigt umage for at komme omverden i møde på bekostning af hendes egne behov. Hun bliver sygemeldt, da hun kommer ud for et uheld på cykel. Det bliver dråben, der får bægeret til at flyde over. Hun bliver psykisk udbrændt af et urimeligt belastende arbejdsmiljø med chikane og mobning fra lederen. Siden hun i 1997 får konstateret brystkræft er hendes fysik blevet stadig mere sårbar og svækket, hvilket har indflydelse på de psykiske ressourcer.

Jeg har ovenover søgt at redegøre ud fra en psykosomatisk forståelse, at den psykiske og fysiske svækkelse kommer gensidigt til at forstærke og fastholde sårbarheden. Samtalerne har vist, at R.F.-H. har aktuelt ikke ressourcerne til at etablere en mere hensigtsmæssig følelsesforvaltning og grænsesætning. Hun magter ikke at arbejde aktivt med sit liv. Hendes erhvervsevne er svækket væsentligt."

I H. Kommunes arbejdsevnevurderingsjournal hedder det bl.a.:

"Arbejdsmarkedserfaring:

11.06.2003 Faglige/praktiske kompetencer …

R. [klageren] har i perioden 10.2. - 22.4.03 været i arbejdsprøvning i børnehaven 'Spiloppen' 3 timer dagligt. R. skulle varetage forskellige pædagogopgaver, dog var der indlagt skånehensyn til R.'s arm, ryg og knæ.

R. måtte, trods store mængder smertestillende, opgive arbejdsprøvningen efter kort tid. R. havde store fysiske smerter efter 3 timers arbejde, måtte hjem og sove, og var dårlig resten af dagen. Resultatet af arbejdsprøvningen har også påvirket R. psykisk, da hun måtte erfare, ikke længere at kunne varetage almindelige pædagogopgaver.

…

Vurdering af ressourcer:

11.03.2004 vurdering af arbejdsprøvning …

R.'s uddannelse som pædagog vurderes at være anvendelig i anden arbejdsfunktion, f.eks. vejledning og administration. R. var i midten af firserne ansat som dagplejeassistent, men ophørte med dette efter 1 1/2 år, angivelig fordi hun savnede det direkte arbejde med børnene.

På baggrund af den psykiske sårbarhed og tidligere erfaringer fra lignende arbejde skønnes det ikke relevant at afprøve R. i en funktion som består af vejledning og administration, f.eks. dagplejeassistent.

…

Vurdering af barrierer for udvikl. af borgerens ressourcer:

07.08.2003 Vurdering …

På grund af de fysiske og psykiske helbredsproblemer, er R. ikke i stand til at udnytte sine ressourcer.

R. har meget erfaring, men erfaringen ligger inden for et bestemt arbejdsområde. R. har altid beskæftiget sig med børn, og det vurderes, at det kan blive vanskeligt at omskole R. til et andet fagområde.

…

16.03.2004 samlet konklusion …

De fysiske barrierer vurderes at være varige. Der skønnes ikke at være behandlingstilbud som varigt kan forbedre funktionen i knæet. Følgerne efter brystoperationen vurderes at være varige. Psykologsamtalerne vurderes ikke at have medført en forbedring af R.s arbejdsevne. R. har en uddannelse som pædagog, som i kraft af hendes mangeårige erfaring teoretisk ville kunne anvendes i mere administrative eller ledelsesmæssige funktioner. En generel psykisk sårbarhed som følge af en række svært traumatiske stressfaktorer udelukker dog anvendelse og udvikling af denne ressource.

Der har været forsøgt psykologbehandling for at afhjælpe den psykiske sårbarhed uden dette har medført en bedring af borgerens arbejdsevne. Der vurderes ikke at være yderligere behandlingstilbud som kan bedre arbejdsevnen.

Kombinationen af fysiske begrænsninger og psykisk sårbarhed vurderes at have nedsat arbejdsevnen varigt.

Arbejdsprøvningen har vist at R. ikke kan klare det praktiske arbejde med børn. Der skønnes ikke at være mulighed for at tilgodese de nødvendige skånehensyn i det direkte arbejde med børnene i en daginstitution.

Der vurderes ikke at være mulighed for at udnytte arbejdsevnen i mere administrative eller ledelsesmæssige funktioner p.g.a. den psykiske sårbarhed.

Der kan ikke angives konkrete arbejdsfunktioner borgeren kan udføre."

Klageren fik ved skrivelse af 20/4 2004 tilkendt førtidspension med virkning fra 1/8 2003. Det hedder i skrivelsen bl.a.:

> "Der vurderes ikke at være yderligere behandlingstilbud som kan forbedre arbejdsevnen. En generel psykisk sårbarhed udelukker anvendelse af de faglige og personlige ressourcer. Arbejdsevnen skønnes varigt nedsat på grundlag af kombinationen af fysiske begrænsninger og psykisk sårbarhed.
>
> Arbejdsevnen vurderes ikke at kunne anvendes til selvforsørgelse uanset støtte efter anden lovgivning, idet arbejdsprøvning har vist, at selv vidtgående skånehensyn ikke kan kompensere for de fysiske gener. Generel psykisk sårbarhed vurderes at være en barriere i forhold til beskæftigelse mere administrative eller ledelsesmæssige funktioner."

Klageren har over for nævnet gjort gældende, at selskabet skal anerkende, at hendes erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad. Klageren har i skrivelse af 22/9 2005 til nævnet anført:

> "Mit helbred er ikke blevet bedre. Jeg har stærke smerter i ryg, knæ og arm. Jeg må ofte hvile mig og selv efter små opgaver tage stærk smertestillende medicin (nobligan).
>
> Min psykiske tilstand svinger meget. Jeg kan ikke koncentrere mig, f.eks. læse avis og bøger og lytte efter samtaler.
>
> Jeg kan ikke huske ting hvis jeg ikke skriver op. Jeg bliver meget urolig hvis der skal ske for meget som jeg ikke synes, jeg har styr på. Jeg har mange søvnløse nætter. Jeg bliver meget let ked af det og græder meget.
>
> Udover at jeg har en datter som er psykisk syg, er min søn på 27 år også blevet syg. Efter en alvorlig depression får han medicin og går til psykiater. Det er en stor belastning for mig at mine børn er syge. Jeg har daglig kontakt med mine børn, hvilket påvirker mig meget."

Klageren har oplyst at Pensionskassen for Børne- og Ungdomspædagoger, som har de samme regler som det indklagede selskab, har anerkendt, at hendes erhvervsevne er nedsat med 2/3.

Klageren har i skrivelse af 25/10 2005 til nævnet anført:

> "For at få tilkendt førtidspensionen i dag, skal arbejdsevnen være varigt nedsat i ethvert erhverv. Da jeg **er** førtidspensionist forstår jeg ikke Danicas afgørelse."

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Selskabet har til støtte herfor i skrivelse af 7/10 2005 til nævnet anført, at selskabets lægekonsulenter samstemmende har vurderet, at klagerens generelle erhvervsevne ikke var nedsat til 1/3 eller derunder. Af skrivelsen fremgår bl.a.:

> "Undervejs har selskabets neurologiske lægekonsulenter overlæge E.B.A. og overlæge F.B. vurderet, at klager ikke havde nogen neurologiske lidelser. Selskabets ortopædkirurgiske lægekonsulenter overlæge J.S. og overlæge E.T. har vurderet, at der objektivt kun er fundet beskedne forandringer i klagers knæ, arm og ryg. Disse lidelser skulle ikke forhindre klager i at påtage sig et passende hensyntagende arbejde på halv tid. Lidelserne medfører under ingen omstændigheder, at klagers generelle erhvervsevne er nedsat til 1/3 eller mindre. Sagen er endvidere blevet vurderet flere gange af selskabet psykiatriske lægekonsulent psykiater J.B., som vurderede, at klagers psykiske følsomhed ikke burde være til hinder for, at klager kunne arbejde mere end halv tid i et ikke stressende og hensyntagende job. Den psykiske lidelse medførte således heller ikke, at klagers generelle erhvervsevne var nedsat til 1/3 eller mindre. Lægekonsulenterne vurderede endvidere samstemmende, at lidelsernes samlede omfang ikke medførte, at klagers generelle erhvervsevne var nedsat til 1/3 eller mindre.
>
> På baggrund af klagen til ankenævnet er sagen blevet vurderet på ny, og det skal meddeles, at selskabet fastholder sin afgørelse, idet klagers generelle erhvervsevne ikke er nedsat til 1/3 eller mindre. Klager har nogle mindre fysiske lidelser i knæet og i ryggen samt svært ved stressede situationer på grund af sin psyke. På den baggrund findes klager, som tidligere meddelt af selskabet, at kunne klare et passende hensyntagende arbejde på halv tid."

Selskabet har efter modtagelse af resultatet af den seneste røntgenundersøgelse den 15/2 2005 anført, at bilaget bekræfter, at der er stort set normale forhold hos klageren.

Nævnet udtaler:
Efter sin gennemgang af sagen, herunder de foreliggende lægelige oplysninger om klagerens fysiske og psykiske begrænsninger og de oplysninger, der foreligger om klagerens arbejdsprøvning, finder nævnet det ikke godtgjort, at klagerens erhvervsevne er nedsat til 1/3 eller derunder. Klageren har derfor ikke krav på forsikringsdækning efter de for forsikringen gældende betingelser, hvorfor selskabets standpunkt ikke kan kritiseres.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

J. Hermann